

ומביאה הגמרא ראייה שבתמורה עצמה מצינו חילוק בין טעות שאירעה בהערכתו, ובין טעות שאירעה בדיבורו, ובתמורה עצמה אנו אומרים שלא יתכן שתחול קדושה בגיןוד לדיבורו —

ולבית שמאי, הרי מטה, כמו שאילו אמר הממיר על בהמת החולין: הרי זה קרבן תחת קרבן זה, אך לא תחול התמורה מיד, אלא רק תחול לאחר מכן, לשעת חצי היום —

מי הויא האם תהיה חלות קרבן התמורה מיד, מהאי שעתא, מאותה שעה שהמיר!? — וראי שלא!

אלא, בהכרח, עד דמטי, שתבווא שעת חצי היום, רק אז הווא דחויא תמורה!

והיינו, הרי וראי שלא תחול קדושת התמורה על בהמת החולין מיד, בגיןוד לדיבורו, אלא היא תחול רק בשעה שהוא קבוע לה, בחצי היום.

ואם כן, הבא גמי, במקידיש שור ראשון שחור שייצא תחילתה מביתו, לא יתכן שייחול הקדרשו אחרת ממה שהוא עצמו קבוע.

אלא, וכי מגלייא מילטא, רק במקרה שיתברר שאכן מתקיים דיבורו, שייצא השור ההשחור תחילתה, רק אז יהול הקדרשו, כמו שאמור בדיבורו.

אך אם יצא שור לבן תחילתה, לא יתכן שתחול עליו קדושה, בגיןוד לדיבורו שאמר שור שחור.

ולכן, מביאה הגמרא הסבר אחר למורי לדברי בית שמאי, שאין דומה כלל לתמורה, ומעמיד את דבריהם באופן שונה

להמיר את בהמת הקרבן בשור שחור, וטעה והמיר בשור לבן, חלה קדושת קרבן על השור הלבן —

אף כל הקדש חל אפילו אם הוא נעשה בטעות.

וזילו בית הלל אומרים: אין ללימוד טעות הנעשית בתקילת הקדש, מטעות הנעשית בהקדשת קרבן תמורה, שהיא תוצאה של המירה, והוא מעין המשכת קדושה מבהמת קרבן לבהמת חולין.

כי הני מולי שמועיל הקדש בטעות, בתמורה, שקדושת הקרבן כבר קיימת, ומכוונה נהיה בהמת התמורה קדושה. ולכן אפילו הייתה טעות בהמרה, שהיא בדעתו להמיר בשור שחור וטעה והמיר בשור לבן, בכל זאת נשכחה וחלה הקדושה על השור הלבן, על אף הטעות.

אבל אחוטי הקדש, להוריד [דהיינו להחיל בתקילתה] קדושה בטעות — לא מהתינן!

אין לנו אפשרות להחיל קדושה בתקילה, כאשר יש טעות בהקדשו.

ועתה מקשה הגמara לבית שמאי, כיצד הם בכלל מדמים את הטעות שבקדש CAN, לטעות בתמורה.

והרי בתמורה מדובר שהטעות הייתה אך ורק בהערכתו בלבד, שחשב להמיר על שור שחור, וטעה והמיר על שור לבן. אך לא חלה הקדושה בגיןוד לדיבורו, אלא היא חלה בדיקון כפי שדריך, על השור הלבן.

וזילו כאן אמרו בית שמאי, שיחול הקדש על השור הלבן, בגיןוד לדיבורו המפורש שהקדיש שור שחור!